

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Bogaciov Vladimir,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată
de Bogaciov Vladimir împotriva Judecătoriei Comrat cu privire la constatarea
încălțării dreptului privind accesul la informație, obligarea prezentării informației,
încasarea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 11 februarie 2019, Bogaciov Vladimir a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Comrat cu privire la constatarea încălțării dreptului privind accesul la informație, obligarea prezentării informației privind motivele pentru care a fost refuzat reclamantului accesul la materialele cauzei civile, încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat că, la 09 ianuarie 2019 s-a adresat cu cerere către Judecătoria Comrat, în baza Legii privind accesul la informație, prin care a solicitat să fie informat despre motivele pentru care i s-a refuzat accesul la materialele dosarului civil în care are calitate de reclamant. După 30 de zile de la data expedierii cererii, răspuns nu a primit.

Reclamantul a indicat că, conform art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei care i-a fost cauzată.

Reclamantul a menționat că, prin îngărădirea dreptului de acces la informație i-a fost cauzat un prejudiciu moral, exprimat prin suferințe îndelungate din motivul ilegalității comise de către colaboratorii Judecătoriei Comrat.

Reclamantul consideră, că prejudiciul moral rezultă din acțiunea ilegală a colaboratorilor Judecătorei Comrat, care au acționat ilegal, ignorând prevederile legii privind furnizarea informațiilor solicitate, iar prin refuzurile ilegale de a furniza informația și-au depășit împuternicirile.

Reclamantul a relatat că, Legea privind accesul la informație este o lege specială, ce protejează dreptul de bază a cetățenilor la informația de interes public și asupra problemelor de interes personal, dreptul prevăzut de Constituția Republicii Moldova și CEDO, iar prevederile acestei legi se aplică corespunzător cu Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 și prin alte legi speciale. Prin urmare, în caz de constatare a încălcării dreptului de acces la informație, prejudiciul moral cauzat urmează a fi recuperat, în condițiile stabilite prin lege.

Prin încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost transmisă cererea de chemare în judecată înaintată de Bogaciov Vladimir împotriva Judecătorei Comrat cu privire la constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație, obligarea prezentării informației, încasarea prejudiciului material și moral, la Judecătoria Cimișlia.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Bogaciov Vladimir împotriva Judecătorei Comrat, cu privirea la constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație și obligarea prezentării informației, cu privire la motivele pentru care a fost refuzat reclamantului accesul la materialele cauzei civile, încasarea prejudiciului material în mărime de 400 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei.

S-a constată încălcarea de către Judecătoria Comrat a dreptului a lui Bogaciov Vladimir, privind accesul la informație prin nefurnizarea informației solicitate de către Bogaciov Vladimir, prin cererea din 09 ianuarie 2019 înregistrată cu nr. 195, prin care a solicitat prezentarea informației despre motivele pentru care i-a fost refuzat accesul la materialele cauzei civile.

S-a obligat Judecătoria Comrat să îi elibereze lui Bogaciov Vladimir informația solicitată prin cererea din 09 ianuarie 2019, înregistrată cu nr 195, cu privire la motivele pentru care i-a fost refuzat accesul la materialele cauzei civile în care figurează ca reclamant, în perioada 04 octombrie 2018 – 09 ianuarie 2019.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Bogaciov Vladimir împotriva Judecătorei Comrat, cu privire la repararea prejudiciului material și moral, a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că obligația Judecătorei Comrat este de a înregistra toate cererile cu privire la accesul la informație și a le examina în termenii prevăzuți de art. 16 din Legii privind accesul la informație. Din considerentele că, Judecătoria Comrat nu a examinat și eliberat informația solicitată de către reclamant, în termenul prevăzut de legislația în vigoare, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a admite acțiunea și a constata încălcarea din partea Judecătorei Comrat a dreptului reclamantului privind accesul la informația solicitată, cât și a încălcării dreptului la examinarea cererii depuse la 09 ianuarie 2019, cu obligarea Judecătorei Comrat să elibereze lui Bogaciov Vladimir informația solicitată prin cererea din 09 ianuarie 2019.

Totodată, instanța de fond a concluzionat în privința netemeinciei pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului material și moral, pe motiv că sunt neîntemeiate, declarative.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 11 iunie 2020, Bogaciov Vladimir, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.85-86), ulterior la 07 aprilie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei decizii prin care să fie încasat prejudiciul moral și cheltuielile de judecată (f.d. 117-118).

La 11 iunie 2020, Judecătoria Comrat, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.87-88), ulterior la 14 aprilie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii (f.d. 112-114).

Prin decizia din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de apel depusă de Bogaciov Vladimir, admisă cererea de apel depusă de Judecătoria Comrat, casată hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central și emisă o hotărâre nouă prin care a fost respinsă acțiunea lui Bogaciov Vladimir împotriva Judecătoria Comrat cu privire la constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație, obligarea prezentării informației, încasarea prejudiciului material și moral.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, răspunsul Judecătoria Comrat la cererea din 09 ianuarie 2019 privind furnizarea informației solicitate, a fost expediat în adresa reclamantului în termenul prevăzut de lege, însă, nu a fost înmânat din vina Centrului de poștă Comrat. Astfel, argumentul reclamantului privind încălcarea dreptului de acces la informație solicitat prin cererea din 09 ianuarie 2019, este neîntemeiat și prima instanță eronat a concluzionat în privința temeiniciei pretenției privind constatarea încălcării dreptului reclamantului de acces la informație.

Curtea de Apel Comrat a respins și solicitarea reclamantului privind repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, deoarece sunt pretenții subsecvente pretențiilor privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea Judecătoria Comrat de a elibera informația solicitată în cererea din 09 ianuarie 2019, care au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La 03 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Bogaciov Vladimir, a depus recurs împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii (f.d. 180-183).

La 06 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Bogaciov Vladimir, a fost notificat despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de recurs și anume pentru a prezenta în original cererea de recurs, sau după caz semnată cu semnătura electronică avansată, calificată.

Tot la 06 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Bogaciov Vladimir, a prezentat cererea de recurs împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, semnată corespunzător.

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a acordat lui Bogaciov Vladimir termen pînă la 29 octombrie 2021 pentru prezentarea cererii de recurs tradusă în limba de stat.

La 21 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Bogaciov Vladimir, a depus cerere de recurs tradusă în limba de stat împotriva deciziei din 24 mai 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii noi de admiterea a acțiunii și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de recurs, Bogaciov Vladimir și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel, invocând că, instanța de apel a aplicat eronat normele dreptului material și procedural, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicînd o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Recurentul a mai menționat că i-a fost încălcat dreptul de acces la informație, preznetând bonuri de plată privind deplasările sale către instanțele de judecată, însă instanțele de judecată nu au luat în considerare acest fapt.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 mai 2021.

La 02 august 2021, Bogaciov Vladimir, a recepționat decizia contestată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8002094432AS, anexat la materialele dosarului (f.d.184).

La 03 august 2021, Bogaciov Vladimir, a depus recurs motivat, împotriva deciziei din 24 mai 2021, astfel se atestă că recursul a fost depus în termen.

La 17 august 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererii de recurs depusă de Bogaciov Vladimir, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 01 septembrie 2021 Judecătoria Comrat, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul depus de Bogaciov Vladimir.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Complețul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Complețul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Complețul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Bogaciou Vladimir, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Bogaciou Vladimir, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh